

Kurs Faaliyetleri

Aşıkutlu, 1930'lu yılların başında tahsil hayatını İstanbul'da noktalayarak memleketi olan Of'un Uğurlu kasabasına döner. Köyünde fahri imamlık ve Kur'an okutmaya başlar. Ancak devrin gereği din eğitimi ve öğretimine sınırlama getirildiğinden dolayı yaptığı Kur'an öğreticiliğinin yürümeyeceğini anlar. Bu nedenle yapacağı işin yasal olması için bizzat devlet yetkililerinden izin almasının gerektiğine inanır. Bu fikirden hareketle Ankara'ya giderek bizzat Atatürk'le görüşme imkanı bulur. 1932 yılında Atatürk'ten aldığı şifahi emirle fahri olarak köyünde Kur'an Kursu açmaya muvaffak olur¹⁹. O zaman Türkiye'de Kur'an-ı Kerim okutma müsaadesi verilen dördüncü Kur'an Kursu ve köy olarak ilk açılan kurstur²⁰. O günün şartlarında bu izni almaya nasıl muvaffak olduğunu sorduğumuzda bunun 'Allah'ın takdiri ve bir lutfu olduğunu, ayrıca Aşıkutlu'nun en önemli özelliklerinden birinin çok zeki ve ikna kabiliyetinin güçlü olmasının bunda etkili olduğunu' ifade etmeleri gerçekten önemlidir²¹. Aşıkutlu, 1932 yılında şifahi izinle açmaya muvaffak olduğu Kur'an Kursunda öğrenci okutmaya başlar. Ramazan aylarında tedrisata ara verir, Samsun'un Bafra ilçesine giderdi. Beraberinde götürdüğü talebesi-Mahmut SARICA- mukabele okur, kendisi de Çarşı Camiinde teravih namazlarını kıldırırdı. 1936 yılının Ramazan ayının sonunda öğrencisini vapura bindirerek Trabzon'a gönderir. Kendileri dostluk kurduğu Avukat veya Hakim arkadaşından aldığı mektupla Ankara'ya gider. Avukatın Ankara'da bulunan Profesör arkadaşıyla²² birlikte dönemin Diyanet İşleri Başkanı Rifat BÖREKÇİ'ye çıkarlar. Aşıkutlu'nun maksadı şifahi olarak aldığı Kur'an Kursu iznini resmiyete dönüştürmektir. Başkanın makamına çıktıklarında kendilerini tanıtır ve konuyu açar. Başkan, ödenek yokluğu, parasızlık nedeniyle resmi Kur'an Kursu açma yoluna gidemeyeceklerini ifade eder. Profesör olan şahıs araya girerek Aşıkutlu'ya sorma-

19 Uğurlu köyünden olup, Aşıkutlu'nun talebesi ve aynı zamanda Uğurlu Kültür ve Hizmet Vakfı II. Başkanı olan Celal Mahmut MURAT'ın hazırladığı belge. Uğurlu'nun ilk Belediye Başkanı olan Ferhat ABDULLAHOĞLU ile yaptığımız mülakatta aynı bilgiyi aldık.

20 Uğurlu Merkez Camii İmamı S.Nihat ÖZTEMEL'in Aşıkutlu'nun kardeşi Kemalettin Aşıkutlu'yla yaptığı mülakat, s. 2

21 Ferhat ABDULLAHOĞLU, Süleyman TANDOĞAN, S. Nihat ÖZTEMEL 25.08.1999 (mülakat)

22 Avukat ve Profesör olan şahısların adları bilinmemektedir.

dan ‘para olsa iyi olurdu ama fahri olsa da olur’ sözleri Başkan’ın resmi izin vermesine vesile olur. Daha sonra Müşavere Kurulunda bulunan Ahmet Hamdi AKSEKİ’ye uğrarlar. Durumu anlattıklarında AKSEKİ verilen izinden dolayı hayretini gizleyemez. 1941 yılında bizzat AKSEKİ, Aşikkutlu’nun Of merkez vaizliğine atanmasına vesile olur. Böylece 1937 yılında Uğurlu Kur’an Kursu resmi olarak hizmete açılır. İlk mezununu da 1938 yılında verir²³.

Dönemin şartları içerisinde böyle bir müesseseyi hizmete açabilmek gerçekten takdire şayandır. Artık özellikle yörenin okumak isteyen insanları Uğurlu beldesine gelmektedir. Zaten yörede onun gibi Kur’an’ı talim ve tecvid üzere okutabilecek bir kimse yok gibidir. En önemli problem, dışarıdan gelecek öğrencilerin yatacak yeri ve iâşesiydi. Bir diğer önemli konu, gelen her on kişiden yaklaşık yedisinin hafız olmasıydı. Bunların tecvid kaidelerine göre okuyabilmeleri oldukça zordu. Zira yeni başlayacaklara bir metotla yol verebilirsiniz. Ancak Kur’an’ı bir şekilde ezberleyip hafızaya yerleştirenlerin meharicini düzeltmek çok daha zordur. Bir haftada “Subhaneke”yi geçemeyenlere, on beş günde “Fatiha”yı okuyamayan çok sayıda öğrenciye rastlamak mümkündür²⁴.

Uğurlu beldesinde Merkez Caminin haricinde sekiz adet daha cami vardı. Bir kısım öğrenciler dört-beş kişilik gruplar halinde bu mahalle camilerinin odalarında kalırlardı. Ayrıca diğer öğrenciler iki-üç kişilik gruplar halinde mahalle sakinlerinin evlerinde barınırlardı. Eğitim ve öğretim yıllarca bu şekilde devam etti. Burada şu soru sorulabilir: Acaba mahalle sakinleri bu çocukları nasıl barındırıyordu? Gerçekten de mahalle sakinleri bu fedakarlığı seve seve yapıyordu ve karşılığında hiçbir maddi talepte bulunmuyordu. Sadece Allah rızasını kazanmak, öğrencilerin okuduğu Kur’an’ın sevabına ortak olmaktan başka hiç-

23 Aşikkutlu’nun resmi olarak Kur’an Kursu açmaya muvaffak olduğu tarihi hadiseyi, Bafra’dan vapura koyup Trabzon’a gönderdiği ilk öğrencilerinden olan Mahmut SARICA’yla yaptığımız mülakattan derledik. Aşikkutlu, Sarica’nın annesinin halasının kızıyla evliydi. Hocasından sonra İstanbul Haseki’de Mısır tariki üzerine kıraat okutan Sarica, şeker hastalığı yüzünden bir gözünü kaybetmiş ve emekli olarak hayatını sürdürmektedir. Ayrıca Aşikkutlu’nun talebesi ve köylüsü olan İbrahim TANRIKULU ile yaptığımız mülakatta bu bilgileri doğrular niteliktedir. Metin her ikisinin anlattıklarından derlenmiştir.

24 Hafız olarak gelen, ancak tecvid üzere okuyamayan öğrencilerin eğitiminin zorluğunu Aşikkutlu şu misalle anlatırdı: ‘Bunlar katlanmış bir kağıda benzer. Önce kağıdı açıp düzeltereksiniz. Ancak bu yeterli değildir. Bir de ters katlayacaksınız ki düzelmış olsun.’ (Uğurlu Camii İmamı Nihat ÖZTEMEL)